

Міністерство охорони здоров'я України
Департамент охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації
Департамент охорони здоров'я Харківської міської ради
Департамент науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації
Харківський національний медичний університет
ВГО «Асоціація превентивної та антиейджинг медицини»

ГЕНДЕР. ЕКОЛОГІЯ. ЗДОРОВ'Я

Матеріали

V Міжнародної науково-практичної конференції

(Харків, 20–21 квітня 2017 року)

Харків
ХНМУ
2017

Друкується за рішенням вченої ради
Харківського національного медичного університету.
Протокол № 4 від 20 квітня 2017 р.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Лісовий Володимир Миколайович – ректор Харківського національного медичного університету, чл.-кор. Національної академії медичних наук України, д-р мед. наук, проф., лауреат Державної премії України;

Кравець Володимир Петрович – ректор Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка, д-р педагогічних наук, проф.;

Капустник Валерій Андрійович – перший проректор з науково-педагогічної роботи ХНМУ, д-р мед. наук, проф.;

М'яосодов Валерій Васильович – проректор з наукової роботи ХНМУ, д-р мед. наук, проф.;

Гречаніна Олена Яківна – директор Українського Інституту клінічної генетики, чл.-кор. АМН України, лауреат Державної премії України, академік Української академії екологічних наук, д-р мед. наук, проф.;

Летік Іван Васильович – проректор з науково-педагогічної роботи ХНМУ, д-р мед. наук, проф.;

Коробчанський Володимир Олексійович – директор НДІ гігієни праці й професійних захворювань ХНМУ, акад. Української академії екологічних наук, чл.-кор. Міжнародної академії наук інтегрованої антропології, д-р мед. наук, проф.;

Хагенгрубер Рут – голова Департаменту філософії, директор програми «Жінки в науці і філософії» університету Падерборн, Німеччина, проф.;

Карпенко Катерина Іванівна – директор Центру гендерної освіти ХНМУ, д-р філософ. наук, проф.;

Корост Ярослава Володимирівна – виконавчий директор ВГО «Асоціація превентивної та антиейджинг медицини».

Г 3 Гендер. Екологія. Здоров'я: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 20–21 квітня 2017 р.). – Харків : ХНМУ, 2017. – 372 с.

Представлено матеріали більш ніж 300 фахівців та молодих науковців з багатьох навчальних закладів Харкова, 13 міст України, фахівців з Німеччини, Польщі, Греції, Словаччини, Казахстану. Доповіді присвячено гендерним аспектам медицини та екології, а також дослідженню перспектив гендерної медицини.

вне навантаження, монотонна повторювана робота, важка праця. Жінки виконують більшу частину медико-санітарної допомоги робітникам, піддаються ризику зараження (в т. ч., під час надання медичної допомоги), травма опорно-рухового апарату і психічного вигорання. Жінки, як правило, страждають від дискримінації, насилля, переслідувань і домагань частіше, ніж чоловіки [2].

Отже, професійні захворювання реєструються не лише за діагностикою, збудником, віком, родом занять, сферою діяльності, а також за статтю. Так, статистичні дані вказують, що в цілому професійні алергічні захворювання становлять 14 % від загального числа зареєстрованих професійних захворювань. Наше дослідження показало, що кількість випадків алергічного альвеоліту (чоловіки – 52, жінки – 53) і бронхіальної астми (186 чоловіків / 184 жінок) була приблизно однаковою серед обох статей. Жінки більше представлені при алергічному риніті (184 жінок/ 114 чоловіків), алергічному контактному дерматиті (234 жінок/ 152 чоловіків), а також при контактній кропив'янці/білок-контактному дерматиті (114 жінок/ 45 чоловіків).

Відповідно до сучасних уявлень, немає великих гендерних відмінностей у розвитку астми або алергічного риніту. Більша кількість жінок із професійною дихальною алергією і гострою алергією шкіри може свідчити про те, що жінки більш залежні від алергенів типу I, ніж чоловіки. Зростаюче число випадків алергічного контактного дерматиту у жінок може свідчити про схильність до уповільненого типу алергії, а професійне опромінення жінок – про вплив контакт-алергенів.

Література

1. Thiede M., Liebers F., Siedler A., Gravemeyer S., Latza U. Gender specific analysis of occupational diseases of the low back caused by carrying, lifting or extreme trunk flexion–use of a prevention index to identify occupations with high prevention needs <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4225683/>
2. Women and occupational diseases. The case of Belgium https://www.etui.org/content/.../5203/.../Report-122_UK.pdf

М'ясоєдов В. В.,
ХНМУ

ГЕНДЕРНА МЕДИЦИНА ЯК ОСВІТА І ПРАКТИКА

Гендерна медицина фокусується на вивченні впливу статі на фізіологію та патофізіологію людини, клінічні ознаки захворювань. Поняття «гендер» належить до складного взаємозв'язку та інтеграції статі як біологічного і функціонального маркера людського тіла і психологічної та культурної ідентифікації людини (через етнічні, соціальні та релігійні контексти).

Гендерний підхід привертає увагу до впливу гендерних відмінностей на патофізіологію і, отже, на можливе керування найбільш поширеними соціальними захворюваннями, такими, як серцево-судинні захво-

рювання, онкопатологія, остеопороз, цукровий діабет, нейродегенеративні порушення, тривоги і розлади настрою, ревматичні захворювання та ін.

Призначення наукових досліджень у сфері гендерної медицини – виступати дієвим інструментом для лікарів загальної практики і фахівців, зацікавлених у гендерній галузі охорони здоров'я та медицини. Поширення інформації про гендерну медицину через засоби комунікації, ЗМІ, для формування політики в галузі охорони здоров'я та економіки охорони здоров'я є надзвичайно актуальним. Інтерес до цього знання і практики заснований на тому, що люди відповідальні за власне здоров'я. А чоловіки й жінки, хоч і є рівними у політичному сенсі, на чому наполягає сучасна гендерна теорія, все одно різні, що треба враховувати. У цьому контексті доречно звернути увагу, що наказом МОЗ України від 15.09.2016 № 972 затверджено медико-технологічну документацію зі стандартизації медичної допомоги при гендерній дисфорії [1].

Важливо підкреслити, що мета імплементації гендерного підходу у медицину та медичну освіту не пов'язана зі створенням нової спеціальності з гендерної медицини, а являє собою зусилля щодо зосередження уваги на гендерних відмінностях та їх впливові на індивіда в діагностиці, профілактиці та лікуванні захворювань у межах багатьох медичних спеціальностей.

Література

Наказ МОЗ України від 15.09.2016 № 972 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при гендерній дисфорії». – Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20160915_0972.html.

Уте Зіленд (Ute Seeland),

Інституті Гендеру в медицині

Берлінського медичного університету – Шаріте

Institute of Gender in Medicine,

Medical University of Berlin – Charité

ОСОБЛИВОСТІ ЕЛЕКТРОННОГО КУРСУ НАВЧАННЯ З ГЕНДЕРНОЇ МЕДИЦИНИ

FEATURES OF E-LEARNING COURSE ON GENDER MEDICINE

Курс електронного навчання з гендерної медицини висуває на перший план статеві і гендерні відмінності в стані здоров'я і хвороби. Знання в цій галузі є важливим кроком на шляху до індивідуалізованого і більш успішного підходу в медицині. Курс спрямований на підвищення рівня знань студентів щодо статевих відмінностей і гендерних аспектів лікування. Гендерний підхід у медичному навчанні заохочує дискусію між студентами, а також між фахівцями. Мета електронного курсу полягає в тому, щоб надихнути дискусії щодо спірних питань і спонукати студентів шукати для цього нові знання. Саме широкий спектр доступної інформації забезпечує предметну й результативну дискусію.